

3. Оніщенко Н. Г. Чи має держава чіткі механізми реалізації стратегії розвитку освіти? / Н. Г. Оніщенко // Україна – суб'єкт європейського освітнього простору : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 24-25 трав. 2005 р. – К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2015. – С. 74–80.

4. Кучеренко Д. Економічні особливості функціонування суб'єктів освітньої діяльності [Текст] / Д. Кучеренко // Теорії мікро-макроекономіки: Зб. наук. пр. – Вип. 20. – К. : АМУ, 20105. – С. 218–226.

Машенков К.А.

*кандидат економічних наук, докторант,
Дніпропетровський регіональний інститут державного управління
Національної академії державного управління
при Президентіві України*

ДЕРЖАВНІ МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОЇ ДЕРЖАВИ В УКРАЇНІ

Феномен держави доцільно розглядати не як позабіологічний феномен, створений примхою людської культури. Необхідність появи державотворчих процесів закладена в природі людського виду й задається логікою еволюції екосистем та біосфери планети. Проте державотворення, як і еволюція життя на Землі йде через створення широкого кола варіантів, більшість яких не витримує перевірку на природовідповідність і елімінується у процесі боротьби за існування та природного добору. Відповідно екологізація державного управління повинна йти по шляху не лише балансування екологічних та економічних інтересів суспільства, але в напрямі пошуків природовідповідних форм державотворення й вчасної відмови від форм державності, які виявили свою природоневідповідність на даному етапі історичного розвитку. Зокрема, екофобна свідомість суб'єктів державного управління повинна вчасно змінитися на екофілну, інакше вона втратить свою життєспроможність.

При цьому концепт «екологічна держава» треба вибудовувати не в загальному, а диференційованому вигляді, виокремлюючи різні порядки розвитку екологічної держави, розглядаючи також і антитезу цьому поняттю, виокремлюючи концепт «антиекологічної держави», який теж може розглядатися у градуїованій формі. У найвищих своїх проявах визначення поняття «екологічна держава» повинно будуватися на базі біоцентризму, а не антропоцентризму, коли держава бере на себе відповідальність за сприятливі умови існування не лише для людей, але й для всіх інших елементів екосистеми держави, збільшуючи біорізноманіття у екосфері країни і сприяючи її розвитку в цілому.

Екологічну функцію сучасної держави потрібно розбудовувати, виходячи за межі антропоцентризму і дивитися на неї на екоцентричному рівні, а в аксіосфері сучасного державного управління потрібно відмовлятися від економічного фетишизму, не впадаючи при цьому в протилежну крайність – фетишизм екологічний. Корегування та розвиток свідомості суб'єктів

державного управління та громадян потрібно спрямовувати на пропаганду принципу єдності та рівноцінності екологічних та економічних цінностей, вважаючи ефективним такі державно-управлінські рішення, які рівною мірою поєднують в собі як екологічну доцільність, так і економічну ефективність.

Важливу роль у розбудові екологічної держави відіграють державні механізми, до яких правові, економічні та психологічні.

Правові механізми реалізуються за допомогою законів, постанов та інших нормативно-правових актів, що регулюють розвиток екологічної держави.

Основними законами, що сьогодні регулюють розвиток екологічної діяльності в Україні, «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року», «Про екологічний аудит», «Про екологічну експертизу». Не останню роль у розбудові екологічної держави повинні відігравати податкове та митне законодавства, як чинники заохочення підприємців у дотриманні екологічних стандартів. Неодмінними атрибутами реалізації даного механізму є накладання штрафів, санкцій тощо.

Економічні механізми виявляються у формуванні сприятливого середовища для запровадження екологічно чистих технологій. До них слід віднести податки, збори, мита, інвестиції тощо.

Державне управління екологічним інвестуванням слід розглядати як не лише як інвестування у відновлення, охорону та розвиток природного довкілля, але у корегування та розвиток екологічної свідомості громадян та, особливо, політико-адміністративної еліти. Реалізація ідеї «зеленої економіки», що ґрунтується на паритетності взаємин людства з біосферою та відхід від «коричневої економіки», що базується на ідеї підкорення природи, повинна здійснюватися як реципрокно двоєдиність інвестування і в екологічне буття, і екологічну свідомість.

Психологічні механізми орієнтовані на формування екологічної свідомості. Поява та розвиток руху екоотажу на сьогодні є важливою державно-управлінською проблемою значущість якої поки що не дооцінюється як теоретиками, так і практиками державного управління. Конфлікт у сфері реалізації екологічних прав громадян на тлі прогресуючого поглиблення екологічної кризи ризикує в недалекому майбутньому перерости у серйозні конфлікти на найрізноманітніших рівнях та сферах суспільних взаємин. Такий ризик органам державної влади та місцевого самоврядування доцільно було б враховувати завчасно й працювати на випередження. При цьому уважне ставлення до феномена екоотажу може допомогти державі по-новому більш конструктивно окреслити правові поля у сфері реалізації екологічних прав громадян і захисту довкілля, необхідність чого вже назріла. Окрім того державно-управлінська рефлексія феномена екоотажу може сприяти викриттю тих слабких аспектів державно-управлінської діяльності, через які й викликається значна частина акцій екологічного саботажу.

Екологізація державного управління в умовах посилення процесів глобалізації та децентралізації повинна йти по шляху не лише балансування екологічних та економічних інтересів суспільства, але в напрямку пошуків

регулювання екооптимальної чисельності населення на місцевих, національних та глобальних рівнях. Потрібна глобалізація та децентралізація державного управління не лише в адміністративно-соціальному вимірі, але й в екологічному. Державне управління повинно поступово обмежувати свій вплив на екологічні процеси, надаючи екосистемам країн та біосфері планети все більшого простору для системи екологічної саморегуляції природи, створеної в процесі еволюції, уникаючи водночас крайнощів екоанархізму, як повної відмови втручання держави у екосистему країни, розкриваючи екокретивний потенціал інституту держави.

Отже, підсумовуючи все вищенаведене, для розбудови екологічної держави органи державної влади повинні концентруватися на правових, економічних та психологічних механізмах.

Список використаних джерел:

1. Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року : Закон України від 21 грудня 2010 року № 2818–VI.
2. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 26 червня 1991 року № 1268–XII.

Павлов Є.О.

аспірант,

Харківський регіональний інститут державного управління

Національної академії державного управління

при Президентові України

КОРУПЦІЙНІ РИЗИКИ В ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ. ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ

Як відомо, корупція є однією із найнебезпечніших загроз правам людини, демократії, правопорядку, чесності та соціальній справедливості, вона перешкоджає економічному розвитку та загрожує належному і справедливому функціонуванню країн, має негативні фінансові наслідки для громадян, компаній і держав, а також для міжнародних установ.

На сьогоднішній день в нашій державі здійснюється низка заходів у сфері запобігання та протидії корупції, більша частина з яких направлена саме на запобігання корупції, як і в більшості країн Європи.

Одним із основних напрямів у сфері запобігання корупції є виявлення корупційних ризиків, які можуть виникнути в діяльності державних службовців, а також усунення умов та причин виникнення цих ризиків.

Вказані корупційні ризики постійно досліджуються науковцями та громадськими організаціями у різних сферах державного управління.

При цьому, за поширеністю корупційні ризики в діяльності державних службовців можна розташувати в такому порядку: – недоброчесність